

VALMISTEYHTEENVETO

1. LÄÄKEVALMISTEEN NIMI

Clariscan 0,5 mmol/ml injektioneste, liuos
Clariscan 0,5 mmol/ml injektioneste, liuos, esityytetty ruisku

2. VAIKUTTAVAT AINEET JA NIIDEN MÄÄRÄT

1 ml injektionestettä, liuosta, sisältää meglumiinigadoterattia määrän, joka vastaa 279,32 mg:aa gadoteerihappoa*, joka vastaa 0,5 millimoolia.

Tetraksetaan (DOTA) 202,46 mg
gadoliumoksidi 90,62 mg

*gadoteerihappo: gadoliniumkompleksi 1,4,7,10-tetra-atsasyklododekaani-N,N',N'',N'''-tetraetikkahapon (tetraksetaan [DOTA]) kanssa.

Täydellinen apuaineluetelo, ks. kohta 6.1.

3. LÄÄKEMUOTO

Injektioneste, liuos.

Injektioneste, liuos, esityytetty ruisku.

Kirkas, väritön tai hieman kellertävä liuos.

Varjoaineepitoisuus	279,32 mg/ml vastaa 0,5 mmol/ml
Osmolaalisuus 37 °C:n lämpötilassa	1350 mOsm·kg ⁻¹
Viskositeetti 20 °C:n lämpötilassa	3,0 mPa·s
Viskositeetti 37 °C:n lämpötilassa	2,1 mPa·s
pH-arvo	6,5–8,0

4. KLIINISET TIEDOT

4.1 Käyttöaiheet

Tämä lääkevalmiste on tarkoitettu vain diagnostiseen käyttöön.

Clariscan-valmistetta saa käyttää vain, jos diagnostinen tieto on vältämätön eikä saatavilla ilman varjoainetta tehdyllä magneettikuvauksella (MRI).

Clariscan on varjoaine kontrastin parantamiseen paremman visualisaation/rajauskuksen saamiseksi seuraavissa magneettikuvauksissa.

Aikuiset potilaat ja pediatriset potilaat (0–18-vuotiaat):

- aivojen, selkärangan, selkäytimen ja ympäröivien kudosten leesiot
- koko kehon magneettikuvaus (ks. kohta 4.2).

Valmisten käyttöä koko kehon kuvauksiin alle 6 kuukauden ikäisille lapsille ei suositella.

Vain aikuiset:

– leesiot tai stenoosit muualla kuin sepelvaltimoissa (magneettiangiografia).

4.2 Annostus ja antotapa

Tätä lääkevalmistetta saavat antaa vain koulutuksen saaneet terveydenhuollon ammattilaiset, joilla on gadoliniumtehosteisen magneettikuvausken tekemisen ja tulkinnan edellyttämä asianantuntemus.

Annostus

Pienintä annosta, jonka tehostevaikutus on riittävä diagnostisiin tarkoituksiin, tulee käyttää. Annos lasketaan potilaan painon perusteella, eikä se saa olla suurempi kuin tässä kohdassa kuvattu suositusannos yhtä painokiloa kohti.

Aikuiset

Aivojen, selkärangan ja selkäytimen magneettikuvaus

Suositeltu annos on 0,1 mmol/painokg eli 0,2 ml/painokg. Jos potilaalla on aivokasvain, lisäannoksen 0,2 mmol/painokg eli 0,4 ml/painokg antaminen saattaa parantaa kasvaimen kuvaustulosta ja helpottaa hoitopäätösten tekemistä.

Koko kehon magneettikuvaus (mukaan lukien maksan, munuaisten, haiman, lantion, keuhkojen, sydämen, rintarauhasen sekä luuston ja lihaisten leesiot)

Diagnostisesti riittävän kontrastin saamiseen suositeltu annos on 0,1 mmol/painokg eli 0,2 ml/painokg.

Angiografia: Suositeltu annos on 0,1 mmol/painokg eli 0,2 ml/painokg laskimoon, jotta erotuskyky on diagnostisesti riittävä.

Poikkeustilanteissa (esim. epäonnistunut yritys saada tydyttävät kuvat laajasta verisuonialueesta) toisen peräkkäisen injektion 0,1 mmol/painokg eli 0,2 ml/painokg antaminen voi olla perusteltua. Jos kuitenkin kahden peräkkäisen Clariscan-annoksen tarve on ennakoitavissa jo ennen angiografiatoimenpiteen aloittamista, saattaa annoksista 0,05 mmol/painokg (eli 0,1 ml/painokg) molempina antokertoina olla hyötyä, käytetystä kuvantamislaitteesta riippuen.

Erityiset potilasryhmät

Munuaisten vajaatoiminta

Aikuisten annosta käytetään potilaille, joilla on lievä tai kohtalainen munuaisten vajaatoiminta ($GFR \geq 30 \text{ ml/min}/1,73 \text{ m}^2$).

Clariscan-valmistetta tulisi käyttää vaikeaa munuaisten vajaatoimintaa ($GFR < 30 \text{ ml/min}/1,73 \text{ m}^2$) sairastaville potilaille ja perioperatiivisessa maksansiirtovaiheessa oleville potilaille ainostaan riskien ja hyötyjen huolellisen arvioinnin jälkeen ja jos diagnostinen tieto on välttämätön eikä saatavilla ilman varjoainetta tehdyllä magneettikuvauskelloa (ks. kohta 4.4). Jos Clariscan-valmisten käyttö on välttämätöntä, annoksen tulisi olla enintään 0,1 mmol/painokilo.

Kuvauksessa ei tulisi käyttää yhtä annosta enempää. Koska toistuvasta annosta ei ole tietoja, Clariscan-injektioliuosta ei saa antaa toistuvasti, ellei edellisestä antokerrasta ole kulunut vähintään 7 vuorokautta.

Vanhukset (65-vuotiaat ja vanhemmat)

Annoksen muuttamisen ei katsota olevan tarpeen. Varovaisuutta tulisi noudattaa käytettäessä vanhuksille (ks. kohta 4.4).

Maksan vajaatoiminta

Näille potilaille voidaan antaa tavanomainen aikuisten annos. Valmisten annossa suositellaan varovaisuutta, etenkin jos kyseessä on perioperatiivisessa maksansiirtovaiheessa oleva potilas (ks. edellä munuaisten vajaatoiminta).

Pediatriset potilaat (0–18-vuotiaat)

Aivojen tai selkärangan ja selkäytimen magneettikuvaus, koko kehon magneettikuvaus:

Suositeltu ja suurin Clariscan-annos on 0,1 mmol/painokg. Kuvaussessa ei tulisi käyttää yhtä annosta enempää.

Koska enintään 4 viikon ikäisten vastasyntyneiden ja enintään 1 vuoden ikäisten pienkulosten munuaisten toiminta ei ole vielä täysin kehittynyt, Clariscan-injektioliuosta saa antaa näille potilasryhmille vain tarkan harkinnan jälkeen enintään annoksina 0,1 mmol/painokg. Kuvaussessa ei tulisi käyttää yhtä annosta enempää. Koska toistuvasta annosta ei ole tietoja, Clariscan-injektioliuosta ei saa antaa toistuvasti, ellei edellisestä antokerrasta ole kulunut vähintään 7 vuorokautta.

Valmisten käyttöä koko kehon kuvauksiin alle 6 kuukauden ikäisille lapsille ei suositella.

Angiografia: Clariscan-injektioliuosta ei suositella alle 18 vuoden ikäisille lapsille angiografiaan, koska valmisten turvallisuudesta ja tehosta tässä käyttöaiheessa ei ole riittävästi tietoa (ks. kohta 4.4).

Antotapa

Valmiste on tarkoitettu annettavaksi vain laskimoon.

Infusionopeus: 3–5 ml/min (angiografiaan voidaan käyttää suurempaa infuusionopeutta, joka voi olla enimmillään 120 ml/min eli 2 ml/s). Ks. kohdasta 6.6 ohjeet lääkevalmisten saattamisesta käyttökuntaan ja hävittämisestä.

Varjoainetta laskimoon annettaessa potilaan pitää mieluiten olla makuulla, jos mahdollista. Potilaan vointia pitää valmisten annon jälkeen seurata vähintään puolen tunnin ajan, koska kokemuksen mukaan suurin osa haittavaikutuksista ilmaantuu tänä aikana.

Vain yhden potilaan käyttöön, ja käyttämättä jäädä liuos pitää hävittää.

Pediatriset potilaat (0–18-vuotiaat). Lapsille käytetään annettavasta Clariscan-määristä riippuen mieluiten Clariscan-injektiopulloja ja kertakäyttöistä ruiskua, jonka tilavuus sopii annettavaan liuosmääriin, jotta injisoitava tilavuus voidaan määrittää tarkemmin.

Vastasyntyneille ja pienkulapsille tarvittava annos pitää antaa käsin.

Kuvaus

Varjoainetehosteinen magneettikuvaus voidaan aloittaa heti valmisten antamisen jälkeen. Optimaalinen kuvaus: 45 minuutin kuluessa injektion jälkeen. Optimaalinen kuvaussekvenssi: T1-painotteinen.

4.3 Vasta-aiheet

Yliherkkyyys vaikuttavalle aineelle tai kohdassa 6.1 mainituille apuaineille.

4.4 Varoitukset ja käyttöön liittyvät varotoimet

Gadoterihappoa ei saa antaa selkäyddinnesteeseen. Ensisijaisesti neurologisiin reaktioihin liittyviä henkeä uhkaavia ja kuolemaan johtavia tapauksia (esim. koomaa, encefalopatiaa, kouristuskohtauksia) on raportoitu, kun gadoterihappoa on annettu selkäyddinnesteeseen. Clariscan-valmisten saa ehdottomasti antaa vain injektiona laskimoon. Ekstravasaation yhteydessä voidaan havaita valmisten siedettävyyteen liittyvä paikallinen reaktio, joka vaatii lyhytkestoista paikallishoittoa.

Tarkoituksenmukaiset välineet on oltava heti saatavissa toimenpiteeseen liittyvien komplikaatioiden hoitoon, samoin kuin itse varjoaineesta aiheutuvan vaikea-asteisen reaktion (esim. yliherkkyyys, kouristuskohtaus) kiireelliseen hoitoon.

Magneettikuvaussa on noudatettava tavanomaisia varotoimia, kuten varmistettava, ettei potilaalla ole sydämentahdistinta, verisuoniklipsejä, infuusiopumppua, hermostimulaattoria, sisäkorvaistutetta eikä epäilyä metallisesta vierasesineestä elimistössä, etenkin silmässä.

Yliherkkyyys

- Yliherkkyyssreaktioita, myös hengenvaarallisia yliherkkyyssreaktioita, voi esiintyä (ks. kohta 4.8). Yliherkkyyssreaktiot voivat olla joko allergisia (jos ne ovat vakavia, ne kuvataan anafylaktisiksi reaktioiksi) tai muita kuin allergisia reaktioita. Ne voivat olla joko välittömiä (alle 60 minuutissa) tai viivästyneitä (enintään 7 vuorokautta). Anafylaktiset reaktiot voivat ilmaantua välittömästi ja ne voivat johtaa kuolemaan. Yliherkkyyssreaktiot voivat ilmaantua annoksesta riippumatta, ne voivat ilmaantua jo ensimmäisen antokerran jälkeen ja ne eivät usein ole ennakoitavissa.
- Yliherkkyyden riski on aina olemassa injisoitavasta annoksesta riippumatta.
- Jos potilaalla on ollut jo aiemmin jokin reaktio magneettikuvausessa käytetyn gadoliniumia sisältävän varjoaineen annon yhteydessä, potilaalla on lisääntynyt reaktion uusiutumisen riski saman valmisten seuraavilla antokerroilla tai mahdollisesti muiden valmisteiden yhteydessä, joten potilaan on siksi katsottava kuuluvan riskiryhmään.
- Gadoteerihapon injisointi saattaa pahentaa astman oireita. Jos potilaan astma ei pysy hoidolla hallinnassa, päätös gadoteerihapon käytöstä pitää tehdä riskien ja hyötyjen tarkan arvioinnin perusteella.
- Kuten jodivarjoaineiden käytön perusteella tiedetään, yliherkkyyssreaktiot voivat olla tavallista vaikeampia, jos potilas käyttää beetasalpaajia. Tämä koskee etenkin potilaita, joilla on astma. Tällaiset potilaat eivät vältämättä reagoi yliherkkyyssreaktioiden hoidossa normaalisti käytettäviin beeta-agonisteihin.
- Potilaalta on ennen minkään varjoaineen injisoinnista kysytävä aiemmista allergioista (esim. kala- ja äyriäisallergia, heinänuha, nokkosihottuma), yliherkkyydestä varjoaineille ja astmasta, koska varjoaineisiin liittyvien haittavaikutusten ilmaantuvuuden on raportoitu olevan suurempi, jos potilaalla on tällaisia sairauksia. Tällöin voidaan harkita esilääkityksekseen antihistamiineja ja/tai glukokortikoideja.
- Lääkärin on seurattava potilaan vointia koko tutkimuksen ajan. Jos potilaalle kehittyy yliherkkyyssreaktio, varjoaineen anto on heti keskeytettävä, ja potilaalle on tarvittaessa annettava tilanteeseen nähden sopiva hoito. Laskimoyhteys on pidettävä avoimena koko tutkimuksen ajan. Kaikki häätapauksissa tarvittavat lääkkeet (esim. adrenaliini ja antihistamiinit) sekä intubaatioputki ja hengityskone on aina pidettävä välittömästi saatavilla häätapausten varalta.

Munuaisten vajaatoiminta

Ennen Clariscan-valmisten antamista on suositeltavaa, että kaikki potilaat tutkitaan mahdollisen munuaisten vajaatoiminnan varalta laboratoriokokein.

Nefrogeenista systeemistä fibroosia (NSF) on raportoitu joidenkin gadoliniumia sisältävien varjoaineiden käytön yhteydessä potilailla, joilla on akuutti tai krooninen vaikea munuaisten vajaatoiminta ($\text{GFR} < 30 \text{ ml/min}/1,73 \text{ m}^2$). Maksansiirtopotilaat ovat erityisen alittuja, koska akuutin munuaisten vajaatoiminnan esiintyvyys tässä ryhmässä on korkea. Koska on mahdollista, että Clariscan voi aiheuttaa NSF:n, sitä tulisi tästä syystä käyttää ainoastaan huolellisen riski-hyötyarvion innin jälkeen potilaille, joilla on vaikea munuaisten vajaatoiminta ja perioperatiivisessa maksansiirron vaiheessa oleville potilaille, ja ainoastaan, jos diagnostinen tieto on vältämätöntä eikä ole saatavissa ilman varjoainetta tehdyllä magneettikuvaussella.

Hemodialyysi pian Clariscan-valmisten annon jälkeen voi olla tarpeen Clariscan-valmisten poistamiseksi elimistöstä. Ei ole näyttöä, joka tukisi hemodialysisihoidon aloittamista NSF:n estoon tai hoitoon potilaille, jotka eivät vielä saa hemodialysisihoidoa.

Iäkkääät

Koska gadoteerihapon munuaispuhdistuma saattaa olla iäkkäillä potilailla heikentynyt, on erityisen tärkeää tutkia 65-vuotiaat ja sitä vanhemmat potilaat munuaisten toimintahäiriöiden varalta.

Pediatriset potilaat

Vastasyntyneet ja imeväisikäiset

Koska vastasyntyneillä neljänteen ikäviikkoon asti ja imeväisillä vuoden ikäiseksi asti on kehittymätön munuaisten toiminta, Clariscan-valmistetta tulisi käyttää näille potilaille ainoastaan huolellisen harkinnan jälkeen.

Vastasyntyneille ja pikkulapsille tarvittava annos pitää antaa käsin.

Keskushermoston sairaudet

Kuten muidenkin gadoliniumia sisältävien varjoaineiden käytön yhteydessä, erityiseen varovaisuuteen on syytä, jos potilaan kouristuskynnys on matala

Varotoimet, kuten potilaan voinnin huolellinen seuranta, ovat tarpeen. Ennen valmisteen antoa on varmistettava, että mahdollisten kouristusten hoitoon tarvittavat välineet ja lääkkeet ovat käytövalmiina.

Sydän- ja verisuonisairaus

Jos potilaalla on vaikea-asteinen sydän- ja verisuonisairaus, Clariscan-valmistetta saa antaa vain riskien ja hyötyjen tarkan arvioinnin jälkeen, koska tähän mennessä saadut tiedot ovat vähäiset.

Potilaan valmistelu

Magneettikuvaukseen käytettävien varjoaineiden tunnettuja haittavaiktuksia ovat pahoinvoindi ja oksentelu. Potilaan pitää siksi olla syömättä 2 tuntia ennen tutkimusta.

4.5 Yhteisvaikutukset muiden lääkevalmisteiden kanssa sekä muut yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutuksia muiden lääkevalmisteiden kanssa ei ole havaittu. Varsinaisia yhteisvaikutustutkimuksia ei ole tehty.

Beetasalpaajat, vasoaktiiviset aineet, ACE:n estäjät, angiotensiinireseptorin antagonistit: Nämä lääkevalmisteet heikentävät kardiovaskulaaristen kompensaatiomekanismien toimintaa verenpaineen muutosten yhteydessä. Varjoaineen antaminen saattaa lisätä betasalpaajia käyttävillä potilailla yliherkkyysreaktioiden ilmaantuvuutta (ks. kohta 4.4).

4.6 Hedelmällisyys, raskaus ja imetyks

Raskaus

Gadolinium-pohjaisten varjoaineiden, kuten gadoteerihapon, käytöstä raskaana oleville naisille on olemassa rajallisesti tietoa. Gadolinium voi läpäistä istukan. Ei ole tiedossa, onko gadoliniumille altistumisella yhteyttä sikiöön kohdistuviin haittavaiktuksiin. Eläinkokeissa ei havaittu suoria tai epäsuuria lisääntymistoksia vaikutuksia (ks. kohta 5.3). Clariscan-valmistetta ei pidä käyttää raskauden aikana, ellei raskaana olevan potilaan kliininen tilanne edellyttää gadoteerihapon käyttöä.

Imetyks

Gadoliniumia sisältävät varjoaineet erittyyvät hyvin pieninä määrinä ihmisen rintamaitoon (ks. kohta 5.3). Kliinisinä annoksina käytettäessä ei ole odottavissa vaikutuksia imeväisiin, koska rintamaitoon erittyvä määrä on pieni ja valmiste imetyy suolesta huonosti.

Lääkärin ja imettävän äidin on harkittava, jatketaanko rintaruokintaa vai lopetetaanko se 24 tunniksi Clariscan-valmisteen annon jälkeen.

Hedelmällisyys

Vaikutuksista hedelmällisyyteen ei ole kliinisiä tietoja saatavissa.

4.7 Vaikutus ajokykyyn ja koneiden käyttökykyyn

Tutkimuksia valmisteen vaikutuksesta ajokykyyn tai koneiden käyttökykyyn ei ole tehty.

Avohoitopilaiden on huomioitava ajamisen ja koneiden käytön suhteen, että lääke voi satunnaisesti aiheuttaa pahoinvointia.

4.8 Haittavaikutukset

Gadoteerihapon käyttöön liittyvät haittavaikutukset ovat yleensä lieviä tai kohtalaisia ja luonteeltaan ohimeneviä. Yleisimmin esiintyviä reaktioita ovat olleet injektiokohdan reaktiot, pahoinvointi ja päänsärky.

Kliinisissä tutkimuksissa pahoinvointi, päänsärky, injektiokohdan reaktiot, kylmän tunne, hypotensio, unelaisuus, huimaus, kuumetus, polttava tunne, ihottuma, voimattomuuus, makuaistin häiriöt ja hypertensio olivat yleisimpä hoitoon liittyviä haittatapahtumia, joita raportoitiin melko harvoin ($\geq 1/1\ 000$, $< 1/100$).

Valmisten markkinoille tulon jälkeen yleisimpä gadoteerihapon annon jälkeen ilmaantuneita haittavaikutuksia ovat olleet pahoinvointi, oksentelu, kutina ja yliherkkysreaktiot.

Yleisimmin havaittuja yliherkkysreaktioita ovat olleet ihoreaktiot, jotka voivat olla joko paikallisia, laaja-alaisia tai yleistyneitä.

Tällaiset ihoreaktiot ilmaantuvat useimmiten välittömästi (injektion aikana tai tunnin kuluessa sen alkamisesta), mutta joskus niitä voi ilmaantua myös viivästyneesti (1 tunti – useita päiviä injektion jälkeen).

Välittömät reaktiot muodostuvat yhdestä tai useammasta oireesta, jotka ilmaantuvat joko yhtä aikaa tai peräkkäin. Oireet kohdistuvat useimmiten ihoon, hengitystieihin, mahalaukuun tai suoleen, niveliin ja/tai sydämeen ja verisuunistoon. Mikä tahansa yliherkkyyteen viittaava oire voi olla alkavan sokin ensioire, ja tila voi hyvin harvinaisissa tapauksissa johtaa jopa potilaan kuolemaan.

Yksittäisiä tapauksia nefrogeenista systeemistä fibroosia (NSF) on raportoitu gadoteerihapon käytön yhteydessä potilailla, joille oli annettu samanaikaisesti muita gadoliniumia sisältäviä varjoaineita (ks. kohta 4.4).

Haittavaikutukset esitetään seuraavassa taulukossa elinluokitusjärjestelmän ja esiintymistihyden mukaisesti seuraavaa luokitusta noudattaen: hyvin yleiset ($\geq 1/10$), yleiset ($\geq 1/100$, $< 1/10$), melko harvinaiset ($\geq 1/1\ 000$, $< 1/100$), harvinaiset ($\geq 1/10\ 000$, $< 1/1\ 000$), hyvin harvinaiset ($< 1/10\ 000$), yleisyys tunteeton (koska saatavissa oleva tieto ei riitä arviointiin).

Tiedot perustuvat 2 822 potilaan kliinisten tutkimusten tietoihin, jos niitä on saatavilla, tai 185 500 potilaan havainnointitutkimusten joukkoon.

Elinluokitusjärjestelmä	Yleisyys: haittavaikutus
Immuunijärjestelmä	Melko harvinaiset: yliherkkyyss Hyvin harvinaiset: anafylaktiset reaktiot, anafylaktoidiset reaktiot
Psyykkiset häiriöt	Harvinaiset: ahdistuneisuus Hyvin harvinaiset: agitaatio
Hermosto	Melko harvinaiset: päänsärky, makuaistin häiriöt, huimaus, unelaisuus, parestesiat (mukaan lukien polttava tunne) Harvinaiset: pyörrytys Hyvin harvinaiset: kooma, kouristukset, pyörtyminen, hajuharha, vapina
Silmät	Harvinaiset: silmälauomien turvotus Hyvin harvinaiset: sidekalvotulehdus, silmän verekkyyss, näön hämärtyminen, lisääntynyt kyynelvuoto
Sydän	Harvinaiset: sydämentykytys Hyvin harvinaiset: sydänpysähdyss, bradykardia, takykardia, sydämen rytmihäiriöt
Verisuonisto	Melko harvinaiset: hypotensio, hypertensio Hyvin harvinaiset: vasodilataatio, kalpeus
Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina	Harvinaiset: aivistelu Hyvin harvinaiset: hengityspysähdyss, keuhkopöhö, bronkospasmi, laryngospasmi, nielun turvotus, hengenahdistus, nenän tukkoisuus, yskä, kurkun kuivuus

Ruoansulatuselimistö	Melko harvinaiset: pahoinvointi, vatsakipu Harvinaiset: oksentelu, ripuli, liiallinen syljeneritys
Iho ja ihonalainen kudos	Melko harvinaiset: ihottuma Harvinaiset: nokkosihottuma, kutina, voimakas hikoilu Hyvin harvinaiset: punoitus, ekseema, angioedeema Yleisyyys tuntematon: nefrogeeninen systeeminen fibroosi
Luusto, lihakset ja sidekudos	Hyvin harvinaiset: lihaskrampit, lihasheikkous, selkäkipu
Yleisoireet ja antopaikeissa todettavat haitat	Melko harvinaiset: kuumotus, kylmän tunne, voimattomuus, injektiokohdan reaktiot (kipu, ekstravasaatio, epämukava tunne, turvotus, tulehdus, kylmän tunne injektiokohdassa) Harvinaiset: rintakipu, vilunväristykset Hyvin harvinaiset: huonovointisuus, epämukava tunne rinnassa, kasvojen turvotus, kuume, ekstravasaation seurauksena injektiokohtaan syntynyt nekroosi, pinnallinen flebiitti
Tutkimukset	Hyvin harvinaiset: happisaturaation aleneminen

Seuraavia haittavaikutuksia on ilmoitettu muiden magneettikuvaussessä käytettävien laskimoon annettavien varjoaineiden yhteydessä ja niitä voi ilmaantua myös Clariscan-tehosteisen tutkimuksen aikana:

Elinluokitus järjestelmä	Haittavaikutus
Veri ja imukudos	Hemolyysi
Psyykkiset häiriöt	Sekavuus
Silmät	Ohimenevä näön menetys, silmäkipu
Kuulo ja tasapainoelin	Tinnitus, korvakipu
Hengityselimet, rintakehä ja välikarsina	Astma
Ruoansulatuselimistö	Suun kuivuminen
Iho ja ihonalainen kudos	Rakkulainen ihotulehdus
Munuaiset ja virtsatiet	Virtsainkontinenssi, munuaistubulusten nekroosi, akuutti munuaisten vajaatoiminta
Tutkimukset	PR-välin piteneminen EKG:ssä, veren rauta-arvojen suureneminen, veren bilirubiiniarvojen suureneminen, seerumin ferritiiniarvojen suureneminen, maksan toimintakoodeiden poikkeavuudet

Pediatrisilla potilailla ilme ne väi haittavaikutukset

Pediatristen potilaiden turvallisuutta havainnoitiin kliinisissä ja markkinointitulon jälkeisissä tutkimuksissa. Aikuisiin verrattuna gadodeerihapon turvallisuusprofilissa ei ollut erityistä lasten suhteita. Suurin osa reaktioista on gastrointestinaalisia oireita tai merkkejä yliherkkyydestä.

Epäillyistä haittavaikutuksista ilmoittaminen

On tärkeää ilmoittaa myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä lääkevalmisteen epäillyistä haittavaikutuksista. Se mahdollistaa lääkevalmisten hyöty-haitta-tasapainon jatkuvan arvioinnin. Tervydenhuollon ammattilaisia pyydetään ilmoittamaan kaikista epäillyistä haittavaikutuksista seuraavalle taholle:

www-sivusto: www.fimea.fi

Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea

Lääkkeiden haittavaikutusrekisteri

PL 55

00034 FIMEA

4.9 Yliannostus

Clariscan voidaan poistaa elimistöstä hemodialyssillä. Siitä ei kuitenkaan ole näyttöä, että hemodialyysi soveltuisi munuaisperäisen systeemisen fibroosin estoon.

5. FARMAKOLOGISET OMINAISUUDET

5.1 Farmakodynamiikka

Farmakoterapeutinen ryhmä: paramagneettiset kuvausaineet
ATC-koodi: V08CA02 (gadoteerihappo)

Tällä valmisteella ei ole erityistä farmakodynaamista aktiivisuutta.

Gadoteerihappo on paramagneettinen aine magneettikuvaukseen. Gadoteerihappo parantaa kontrastia. Se on gadoliniumoksidista ja 1,4,7,10-tetra-atsasyklododekaani-N,N',N'',N'''-tetraetikkahaposta (DOTA) koostuva gadoliniumionikompleksi, ja on valmisteessa meglumiini-suolamuodossa.

Paramagneettinen teho (relaksiviteetti) määräytyy sen vaikutuksesta spin-hila-relaksatioaikaan (T1), noin $3,4 \text{ mmol}^1 \cdot \text{L} \cdot \text{sec}^{-1}$, ja spin-spin-relaksatioaikaan (T2), noin $4,27 \text{ mmol}^1 \cdot \text{L} \cdot \text{sec}^{-1}$.

5.2 Farmakokinetiikka

Jakautuminen

Laskimoon injektiona annettu Clariscan jakautuu elimistössä solunulkoiseen nesteeseen.

Jakautumistilavuus oli noin 18 l, joka vastaa suunnilleen solunulkoisen nesteen tilavuutta. Gadoteerihappo ei sitoudu proteiineihin, kuten seerumin albumiiniin. Gadoteerihappo erittyy heikosti maitoon ja läpäisee istukkaesteen hitaasti.

Biotransformaatio

Metaboliitteja ei havaittu.

Eliminaatio

Gadoteerihappo eliminoituu muuttumattomana aineena nopeasti glomerulusfiltraatiolla munuaisten kautta (6 tunnin kuluttua 89 %, 24 tunnin kuluttua 95 %). Erityminen ulosteisiin on hyvin vähäistä. Potilailla, joiden munuaisten toiminta on normaalilla, eliminaation puoliintumisaika on noin 1,6 tuntia.

Munuaisten vajaatoimintaa sairastavien potilaiden erityispiirteet

Munuaisten vajaatoimintaa sairastavien potilaiden eliminaation puoliintumisaika piteni siten, että jos kreatiiniinipuhdistuma oli 30–60 ml/min, eliminaation puoliintumisaika piteni noin 5 tuntiin, ja jos kreatiiniinipuhdistuma oli 10–30 ml/min, eliminaation puoliintumisaika piteni noin 14 tuntiin.

5.3 Prekliiniset tiedot turvallisuudesta

Farmakologista turvallisuutta, toistuvan altistuksen aiheuttamaa toksisuutta, geenitoksisuutta tai lisääntymistoksisuutta koskevien konventionaalisten tutkimusten tulokset eivät viittaa erityiseen vaaraan ihmisielle.

Eläinkokeet ovat osoittaneet gadoteerihapon erityisen äidinmaitoon olevan merkityksetöntä (vähemmän kuin 1 % annetusta annoksesta).

6. FARMASEUTTISET TIEDOT

6.1 Apuaineet

Meglumiini
Tetraksetaanidi (DOTA)
Injektionesteisiin käytettävä vesi

6.2 Yhteensopimattomuudet

Koska yhteensovimattomuustutkimusta ei ole tehty, lääkevalmistetta ei saa sekoittaa muiden lääkevalmisteiden kanssa.

6.3 Kestoaika

3 vuotta.

Pullot

Käytönaikaiseksi kemialliseksi ja fysikaaliseksi säilyvyydeksi on osoitettu 48 tuntia 30 °C:n lämpötilassa. Mikrobiologiselta kannalta valmiste tulisi käyttää heti. Jos valmistetta ei käytetä heti, käytönaikaiset säilytysajat ja -olosuhteet ovat käyttäjän vastuulla eivätkä saisi tavallisesti ylittää 24 tuntia 2–8 °C:n lämpötilassa, ellei pakkausta ole avattu valvotuissa ja validoiduissa aseptisissa olosuhteissa.

6.4 Säilytys

Injektiopullot/pullot: Tämä lääkevalmiste ei vaadi erityisiä säilytysolosuhteita.

Esitättetyt ruiskut: Ei saa jäätää.

6.5 Pakkaustyyppi ja pakkauskoko (koot)

Clariscan-valmistetta on saatavana seuraavina pakkauksina:

Injektiopullot

10 ml:n (täytönmäärä 5 tai 10 ml) ja 20 ml:n (täytönmäärä 15 tai 20 ml) lasiset injektiopullot (tyyppi I, väritön), jotka on suljettu halobutyylkilumitulpalla ja sinetöity alumiinikorkilla, jonka päälyssosa on värellistä muovia. Ulkokotelossa 1 tai 10 injektiopulloa.

Esitättetyt ruiskut

Polymeeriruisku: polysyklo-olefinista, kirkasta polymeerista (Crystal Clear Polymer, CCP) valmistettu 20 ml:n (täytönmäärä 10, 15 tai 20 ml) ruisku, johon on merkitty asteikko ml:n välein, jonka kärjessä on korkki ja mänän varteen on kiinnitetty halobutyylistä valmistettu mänän pysäytin.

Ulkokotelossa 1 tai 10 esitättettyä ruiskua.

Pullot

50 ml:n (täytönmäärä 50 ml) ja 100 ml:n (täytönmäärä 100 ml) lasiset pullot (tyyppi I, väritön), jotka on suljettu halobutyylkilumitulpalla ja sinetöity alumiinikorkilla, jonka päälyssosa on värellistä muovia. Ulkokotelossa 1 tai 10 pulloa.

50 ml:n (täytönmäärä 50 ml) ja 100 ml:n (täytönmäärä 100 ml) polypropeenipullot, jotka on suljettu halobutyylkilumitulpalla ja sen päällä olevalla muovisella kierrekorkilla, muovisella päälyskannella ja avaamattomuuden osoittavalla renkaalla. Ulkokotelossa 1 tai 10 pulloa.

Kaikkia pakkauskokoja ei vältämättä ole myynnissä.

6.6 Erityiset varotoimet hävittämiselle ja muut käsittelyohjeet

Yhtä käyttökertaa varten.

Injektioliuos pitää ennen käyttöä tarkistaa silmämäärisesti. Liuoksen saa käyttää vain, jos se on kirkasta eikä siinä ole hiukkasia näkyvissä.

Injektiopullot ja pullot: Valmistele ruisku, jossa on neula. Poista injektiopullossa muovinen kiekko. Poista polypropeenipullossa muovinen kierrekorkki tai muovinen päälyskansi. Kun tulppa on puhdistettu alkoholiin kostutetulla vanutupolla, puhkaise tulppa neulalla. Vedä ruiskuun tutkimusta varten tarvittava määrä valmistetta ja injisoi se laskimoon.

Esitääytetyt ruiskut: Injisoii tutkimusta varten tarvittava määrä valmistetta laskimoon.

Injektiopulloon/pulloon jäävä varjoaine, liitäntäletkut ja injektorilaitteen kaikki kertakäyttöiset osat on hävitettävä tutkimuksen jälkeen.

Ruiskun/injektiopullon/pullon irrotettava seurantaetiketti on liimattava potilastietoihin, jotta potilaalle annettu gadoliniumvarjoaine kirjataan tietoihin tarkasti. Myös annettu annos pitää kirjata. Jos käytössä on sähköinen potilaskertomus, valmisteen nimi, eränumero ja annos pitää kirjata potilaskertomukseen.

Käyttämätön lääkevalmiste tai jäte on hävitettävä paikallisten vaatimusten mukaisesti.

7. MYYNTILUVAN HALTIJA

GE Healthcare AS
Nycoveien 1-2
P.O. Box 4220 Nydalen
NO-0401 OSLO
Norja

8. MYYNTILUVAN NUMERO(T)

injektioneste, liuos: 34027
injektioneste, liuos, esitääytetty ruisku: 34028

9. MYYNTILUVAN MYÖNTÄMISPÄIVÄMÄÄRÄ/UUDISTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

7.4.2017

10. TEKSTIN MUUTTAMISPÄIVÄMÄÄRÄ

7.5.2024

PRODUKTRESUMÉ

1. LÄKEMEDLETS NAMN

Clariscan 0,5 mmol/ ml injektionsvätska, lösning
Clariscan 0,5 mmol/ ml injektionsvätska, lösning, förffyld spruta

2. KVALITATIV OCH KVANTITATIV SAMMANSÄTTNING

En ml injektionsvätska innehåller 279,32 mg gadoterinsyra* (som megluminsalt) motsvarande 0,5 mmol.

Tetraxetan (DOTA)	202,46 mg
Gadoliniumoxid	90,62 mg

* Gadoterinsyra: sammansättning av gadoliniumkomplex med 1,4,7,10-tetraazacyklododekan-N,N',N'',N'''-tetraättiksyra (tetraxetan [DOTA]).

För fullständig förteckning över hjälpmitten, se avsnitt 6.1.

3. LÄKEMEDELSFORM

Injektionsvätska, lösning
Injektionsvätska, lösning, förffyld spruta
Klar, genomskinlig till svagt gul lösning.

Kontrastmedel, koncentration	279,32 mg/ml motsvarande 0,5 mmol/ml
Osmolalitet:	1350 mOsm.kg ⁻¹
Viskositet vid 20 °C:	3,0 mPa.s
Viskositet vid 37 °C:	2,1 mPa.s
pH:	6,5 till 8,0

4. KLINISKA UPPGIFTER

4.1 Terapeutiska indikationer

Endast avsett för diagnostik.

Clariscan ska endast användas när diagnostisk information är nödvändig och inte kan fås med icke-kontrastförstärkt resonanstomografi (MRT).

Clariscan är ett kontrastmedel indicerat för förstärkning av kontrasten i bilderna vid MRT-undersökningar för bättre visualisering/avgränsning.

Vuxna och pediatrik population (0–18 år):

- defekter (skador) i hjärnan, ryggraden och omkringliggande vävnad.
- helkropps MRT (se avsnitt 4.2)

Användning vid helkropps MRT rekommenderas inte till barn under 6 månader.

Enbart hos vuxna patienter:

- defekter eller stenosar, förutom koronärartärer (MR-angiografi)

4.2 Dosering och administreringssätt

Detta läkemedel bör endast ges av utbildad sjukvårdspersonal med teknisk expertis i utförandet och tolkningen av gadoliniumförstärkt MRT.

Dosering

Den lägsta dosen som ger tillräcklig förstärkning för diagnostiska syften ska användas. Dosen ska beräknas utifrån patientens kroppsvekt och ska inte överstiga den rekommenderade dosen per kilogram kroppsvekt som beskrivs i detta avsnitt.

Vuxna

Kranial och spinal magnetisk resonanstomografi

Den rekommenderade dosen är 0,1 mmol/kg kroppsvekt, motsvarande 0,2 ml/kg kroppsvekt. Hos patienter med hjärntumörer kan en högre dos om 0,2 mmol/kg kroppsvekt, dvs. 0,4 ml/kg kroppsvekt, förbättra tumörkarakterisering och underlätta terapeutisk beslutsfattande.

Helkroppsundersökningar med magnetisk resonanstomografi (inklusive skador i lever, njurar, bukspottkörtel, bäcken, lungor, hjärta, bröst och muskuloskeletala systemet)

Den rekommenderade dosen är 0,1 mmol/kg kroppsvekt, dvs. 0,2 ml/kg kroppsvekt för att ge diagnostiskt tillräcklig kontrast.

Vid angiografi: Den rekommenderade dosen för intravenös injektion är 0,1 mmol/kg kroppsvekt (dvs. 0,2 ml/kg) för att uppnå diagnostiskt adekvat kontrasteffekt.

I undantagsfall (t.ex. då tillfredsställande avbildning av ett omfattande vaskulärt territorium misslyckats) kan en andra injektion om 0,1 mmol/kg kroppsvekt, motsvarande 0,2 ml/kg kroppsvekt, vara motiverad. Om användning av två på varandra följande doser av Clariscan kan förväntas redan innan angiografin påbörjats, så kan användning av 0,05 mmol/kg kroppsvekt, motsvarande 0,1 ml/kg kroppsvekt för varje dos, vara till nytta beroende på tillgänglig utrustning för bildåtergivning.

Särskilda populationer

Nedsatt njurfunktion

Dosen för vuxna gäller för patienter med mild till måttligt nedsatt njurfunktion ($\text{GFR} \geq 30 \text{ ml/min}/1,73 \text{ m}^2$).

Om Clariscan ska användas till patienter med gravt nedsatt njurfunktion ($\text{GFR} < 30 \text{ ml/min}/1,73\text{m}^2$) och till patienter i den perioperativa fasen av en levertransplantation, ska detta endast göras efter noggrann utvärdering av risk/nytta och om den diagnostiska informationen är nödvändig och inte kan fås med icke-kontrastförstärkt MRT (se avsnitt 4.4). Om det är nödvändigt att använda Clariscan, ska dosen inte överstiga 0,1 mmol/kg kroppsvekt.

Fler än en dos ska inte användas under en undersökning. Eftersom information om upprepad administration saknas, ska injektioner med Clariscan inte upprepas om inte intervallet mellan injektionerna är minst 7 dagar.

Äldre (65 år och äldre)

Ingen dosjustering anses vara nödvändig. Försiktighet ska iakttas hos äldre patienter (se avsnitt 4.4).

Nedsatt leverfunktion

Den vuxna dosen gäller dessa patienter. Försiktighet rekommenderas, särskilt i fallet med perioperativa levertransplantation (se ovan nedsatt njurfunktion).

Pediatrisk population (0–18 år)

För kranial och spinal magnetisk resonanstomografi/ helkroppsundersökningar med magnetisk resonanstomografi:

Den rekommenderade och maximala dosen av Clariscan är 0,1 mmol/kg kroppsvekt. Fler än en dos ska inte användas under en undersökning.

På grund av omogen njurfunktion hos nyfödda upp till 4 veckors ålder och spädbarn upp till 1 års ålder, ska Clariscan endast användas till dessa patienter efter noggrant övervägande och med en dos som inte överstiger 0,1 mmol/kg kroppsvikt. Fler än en dos ska inte användas under en undersökning. Eftersom information om upprepad administrering saknas, ska injektioner med Clariscan inte upprepas om inte intervallet mellan injektionerna är minst 7 dagar.

Användning vid helkropps MRT rekommenderas inte till barn under 6 månader.

Angiografi: Clariscan rekommenderas inte till angiografi för barn under 18 år beroende på otillräckliga data avseende effekt och säkerhet vid denna indikation (se avsnitt 4.4).

Administreringssätt

Produkten är endast avsedd för intravenös administrering.

Infusionshastighet: 3–5 ml/min (högre infusionshastigheter på upp till 120 ml/min, dvs. 2 ml/sekund, kan användas för angiografiska undersökningar). Anvisningar om beredning och bortskaffande finns i avsnitt 6.6.

Intravaskulär administrering av kontrastmedel bör, om möjligt, ske med patienten liggande. Efter administrationen bör patienten hållas under observation under minst en halvtimme, eftersom erfarenheten visar att majoriteten av biverkningarna inträffar inom denna tid.

För engångsanvändning, all oanvänt lösning kasseras.

Pediatrisk population (0–18 år): Beroende på den mängd gadoterinsyra som skall ges till barnet, är det bättre att använda injektionsflaskor med gadoterinsyra tillsammans med en engångsspruta. Valet av engångsspruta ska anpassas till den volym som ska ges för att få bättre noggrannhet i den injicerade volymen.

Hos nyfödda och spädbarn ska erforderlig dos ges för hand.

Bildtagning

Kontrastförstärkt MRT kan påbörjas omedelbart efter administrering av kontrastmedlet. Optimal avbildning ses inom 45 minuter efter injektionen. Optimal bildsekvens: T1-viktad.

4.3 Kontraindikationer

Överkänslighet mot den aktiva substansen eller mot något hjälpmäne som anges i avsnitt 6.1.

4.4 Varningar och försiktighet

Gadoterinsyra får ej användas intratekalt. Allvarliga fall, livshotande fall och dödsfall, främst med neurologiska reaktioner (t.ex. koma, encefalopati, krampanfall) har rapporterats i samband med intratekal användning. Clariscan får endast administreras genom strikt intravenös injektion. Extravasering kan resultera i lokala intoleransreaktioner uppträda, vilka kräver gängse lokal behandling.

Adekvat utrustning bör vara lätt tillgänglig för att klara eventuella komplikationer av undersökningen, liksom för akut behandling av allvarliga reaktioner på kontrastmedlet (t.ex. överkänslighet, kramper).

Sedvanliga försiktighetsåtgärder för MRT bör vidtas, som att utesluta patienter med pacemaker, ferromagnetiska kärlklämmor, infusionspumpar, nervstimulatorer, kockleaimplantat eller med misstanke om intrakorporala metalliska främmande kroppar, särskilt i ögonen.

Överkänslighet

- Liksom med andra gadoliniuminnehållande kontrastmedel kan överkänslighetsreaktioner förekomma, även livshotande (se avsnitt 4.8). Överkänslighetsreaktionerna kan antingen vara allergiska (beskrivs som anafylaktiska reaktioner när de är allvarliga) eller icke-allergiska. De kan uppträda antingen omedelbart (inom mindre än 60 minuter) eller vara fördröjda (upp till 7 dagar). Anafylaktiska

reaktioner uppträder omedelbart och kan vara fatala. De är oberoende av dosen, kan uppträda redan efter första dosen av produkten och är ofta oförutsägbara.

- Det finns alltid en risk för överkänslighet, oberoende av injicerad dos.
- Patienter som redan har haft en reaktion under tidigare administrering av gadoliniuminnehållande MRT-kontrastmedel har ökad risk för att drabbas av ännu en reaktion vid efterföljande administrering av samma produkt, eller eventuellt andra produkter, och anses därför löpa hög risk.
- Injektion av gadoterinsyra kan förvärra symtomen på befintlig astma. Hos patienter med astma som inte kontrolleras med behandling, måste beslutet att använda gadoterinsyra fattas efter noggrann utvärdering av nyttा-riskförhållandet.
- Såsom är känt från användning av jodkontrastmedel kan överkänslighetsreaktioner förvärras hos patienter som tar betablockare och särskilt vid bronkialastma. Dessa patienter kan vara behandlingsresistenta mot standardbehandling av överkänslighetsreaktioner med beta-agonister.
- Innan något kontrastmedel injiceras, ska patienten tillfrågas om tidigare allergier (t.ex. fisk- och skaldjursallergi, hösnuva, nässelfeber), känslighet mot kontrastmedel samt bronkialastma, eftersom den rapporterade förekomsten av biverkningar av kontrastmedel är högre hos patienter med dessa tillstånd och premedicinering med antihistaminer och/eller glukokortikoider kan övervägas.
- Undersökningen måste övervakas av läkare. Om överkänslighetsreaktioner uppträder, skall administrering av kontrastmedlet omedelbart avbrytas och, vid behov, specifik behandling sättas in. Det måste därför finnas en venös infart under hela undersökningen. För att möjliggöra omedelbara akuta motåtgärder skall lämpliga läkemedel (t.ex. adrenalin och antihistaminer), endotrakealtub och respirator finnas till hands.

Nedsatt njurfunktion

Före administrering av Clariscan rekommenderas att alla patienter undersöks med avseende på nedsatt njurfunktion med hjälp av laboratorieprover.

Rapporter om nefrogen systemisk fibros (NSF) har förekommit i samband med användning av vissa gadoliniuminnehållande kontrastmedel hos patienter med akut eller kronisk gravt nedsatt njurfunktion ($GFR < 30 \text{ ml/min}/1,73 \text{ m}^2$). Patienter som genomgår levertransplantation löper särskilt hög risk, eftersom incidencen av akut njursvikt är hög i denna grupp. Till patienter med gravt nedsatt njurfunktion och till patienter i den perioperativa fasen av en levertransplantation bör Clariscan endast användas efter noggrann värdering av risk/nytta och om den diagnostiska informationen är nödvändig och inte kan fås med icke-kontrastförstärkt MRT, eftersom det finns risk att NSF kan uppstå med Clariscan.

Hemodialys kort tid efter administrering av Clariscan kan vara till nytta för att avlägsna Clariscan från kroppen. Det finns inga belägg som stödjer påbörjande av hemodialys för att förhindra eller behandla NSF hos patienter som inte redan genomgår hemodialys.

Äldre

Eftersom renalt clearance av gadoterinsyra kan vara nedsatt hos äldre, är det speciellt viktigt att undersöka patienter som är 65 år och äldre med avseende på nedsatt njurfunktion.

Pediatrisk population

Nyfödda och spädbarn

På grund av omogen njurfunktion hos nyfödda upp till 4 veckors ålder och spädbarn upp till 1 års ålder, ska Clariscan endast användas till dessa patienter efter noggrant övervägande.
Till nyfödda och spädbarn ska erforderlig dos ges för hand.

CNS-sjukdomar

Liksom med andra gadoliniuminnehållande kontrastmedel krävs särskild försiktighet med patienter med låg kramptröskel. Vidtag försiktighetsmått, t.ex. noggrann övervakning. All utrustning och alla läkemedel som kan krävas för att motverka de kramper som eventuellt kan uppträda måste finnas till hands i förväg.

Hjärt-kärlsjukdom

Hos patienter med allvarlig kardiovaskulär sjukdom bör Clariscan endast ges efter noggrann bedömning om nyttan med undersökningen, eftersom endast begränsade data finns tillgängliga.

Förberedelse av patienten

Illamående och kräkningar är kända möjliga biverkningar vid användning av MR-kontrastmedel. Patienten bör därför avstå från att äta under 2 timmar före undersökningen.

4.5 Interaktioner med andra läkemedel och övriga interaktioner

Inga interaktioner med andra läkemedel har observerats. Formella interaktionsstudier har inte utförts.

Betablockerare, vasoaktiva substanser, ACE-hämmare, angiotensin II-receptorantagonister: dessa läkemedel motverkar de kardiovaskulära kompensationsmekanismerna vid blodtrycksrubbnings. Administration av kontrastmedel kan öka incidensen av överkänslighetsreaktioner hos patienter som tar betablockerare (se avsnitt 4.4).

4.6 Fertilitet, graviditet och amning

Graviditet

Data från användning av gadoliniumbaserade kontrastmedel inklusive gadoterinsyra hos gravida kvinnor är begränsade. Gadolinium kan korsa placenta. Det är inte känt om exponering för gadolinium är förknippat med negativa effekter på fostret. Djurstudier tyder inte på direkta eller indirekta reproductionstoxikologiska effekter (se avsnitt 5.3). Clariscan skall användas under graviditet endast då tillståndet innebär att det är absolut nödvändigt att kvinnan använder gadoterinsyra.

Amning

Gadoliniuminnehållande kontrastmedel utsöndras i mycket små mängder i bröstmjölk (se avsnitt 5.3). Vid kliniska doser förväntas inga effekter på spädbarn på grund av de små mängder som utsöndras i mjölken och låg absorption från tarmen.

Om amning ska fortsätta eller avbrytas under en period av 24 timmar efter administrering av Clariscan ska beslutas av läkaren och den ammande modern.

Fertilitet

Det finns inga kliniska data tillgängliga avseende effekter på fertilitet.

4.7 Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner

Inga studier på förmågan att framföra fordon och använda maskiner har utförts. Ej sängbundna patienter som kör fordon eller använder maskiner bör ta hänsyn till att illamående kan uppkomma plötsligt.

4.8 Biverkningar

Biverkningarna i samband med användning av gadoterinsyra är vanligtvis lindriga till måttliga och av övergående natur. Reaktioner på injektionsstället, illamående och huvudvärk är de vanligaste observerade biverkningarna.

Under kliniska prövningar var illamående, huvudvärk, reaktioner vid injektionsstället, köldkänsla, hypotoni, dåsighet, yrsel, värmekänsla, brännande känsla, utslag, asteni, dysgeusi och hypertoni de mest frekventa, mindre vanliga ($\geq 1/1000$ till $< 1/100$) biverkningarna.

Efter godkännande för försäljning är de vanligast rapporterade biverkningarna efter administrering av gadoterinsyra illamående, kräckningar, klåda och överkänslighetsreaktioner.

Vid överkänslighetsreaktioner är hudreaktioner vanligast och de kan vara lokala, utbredda eller generaliserade.

Dessa reaktioner uppstår oftast omedelbart (under injektionen eller inom en timme efter att injektionen börjat) eller är ibland födröjd (en timme till flera dagar efter injektionen) och yttrar sig i detta fall som hudreaktioner.

Omedelbara reaktioner omfattar en eller flera effekter som uppträder samtidigt eller efter varandra och är oftast kutana, respiratoriska, gastrointestinala, artikulära och/eller kardiovaskulära reaktioner. Varje tecken kan vara en varning om en begynnande chock och leder i mycket sällsynta fall till döden.

Enstaka fall av nefrogen systemisk fibros (NSF) har rapporterats med gadoterinsyra, de flesta hos patienter som samtidigt fått andra gadoliniuminnehållande kontrastmedel (se avsnitt 4.4).

Biverkningarna anges i nedanstående tabell efter organsystem och frekvens enligt följande indelning: mycket vanliga ($\geq 1/10$), vanliga ($\geq 1/100, < 1/10$), mindre vanliga ($\geq 1/1\ 000, < 1/100$), sällsynta ($\geq 1/10\ 000, < 1/1\ 000$), mycket sällsynta ($< 1/10\ 000$), ingen känd frekvens (kan inte beräknas från tillgängliga data). Presenterade data kommer från kliniska prövningar med 2 822 patienter om de är tillgängliga eller från observationsstudier omfattande 185 500 patienter.

Organsystem	Frekvens: biverkning
Immunsystemet	Mindre vanliga: överkänslighet Mycket sällsynta: anafylaktisk reaktion, anafylaktoid reaktion
Psykiska störningar	Sällsynta: ångest Mycket sällsynta: agitation
Centrala och perifera nervsystemet	Mindre vanliga: huvudvärk, dysgeusi, yrsel, dansighet, parestesi (inklusive brännande känsla) Sällsynta: presynkope Mycket sällsynta: koma, kramp, synkope, parosmi, tremor
Ögon	Sällsynta: ögonlocksödem Mycket sällsynta: konjunktivit, okulär hyperemi, dimsyn, ökat tårflöde
Hjärtat	Sällsynta: palpitationer Mycket sällsynta: hjärtstillestånd, bradykardi, takykardi, arytmia
Blodkärl	Mindre vanliga: hypotoni, hypertoni Mycket sällsynta: vasodilatation, blekhet
Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum	Sällsynta: nysningar Mycket sällsynta: andningsstillestånd, lungödem, bronkospasm, laryngospasm, farynxödem, dyspné, nästäppa, hosta, torr strupe
Magtarmkanalen	Mindre vanliga: illamående, buksmärta Sällsynta: kräckningar, diarré, hypersekretion av saliv
Hud och subkutan vävnad	Mindre vanliga: utslag Sällsynta: urticaria, klåda, hyperhidros Mycket sällsynta: erytem, eksem, angioödem Ingen känd frekvens: nefrogen systemisk fibros
Muskuloskeletala systemet och bindväv	Mycket sällsynta: muskelkramper, muskelsvaghets, ryggsmärta
Allmänna symtom och/eller symtom vid administreringsstället	Mindre vanliga: värmekänsla, köldkänsla, asteni, reaktioner på injektionsstället (smärta, extravasation, obehag, ödem, inflammation, köldkänsla) Sällsynta: smärta i bröstkorgen, frossa

Organsystem	Frekvens: biverkning
	Mycket sällsynta: sjukdomskänsla, obehag i bröstkorgen, ansiktsödem, feber, nekros på injektionsstället (vid extravasation), ytlig flebit
Undersökningar	Mycket sällsynta: minskad syrgasmätnad

Följande biverkningar rapporterades med andra intravenösa kontrastmedel för MRT. Det är därför möjligt att de förekommer även vid undersökning med Clariscan.

Organsystem	Biverkning
Blodet och lymfssystemet	Hemolys
Psykiska störningar	Förvirring
Ögon	Övergående blindhet, ögonsmärta
Öron och balansorgan	Tinnitus, öronsmärta
Andningsvägar, bröstkorg och mediastinum	Astma
Magtarmkanalen	Muntorrhet
Hud och subkutan vävnad	Bullös dermatit
Njurar och urinvägar	Urininkontinens, renal tubulär nekros, akut njursvikt
Undersökningar	Förlängning av PR-intervallet på elektrokardiogram, förhöjd järnnivå i blodet, förhöjd bilirubinnivå i blodet, förhöjd ferritin nivå i serum, onormalt leverfunktionstest

Biverkningar hos barn

Säkerheten för pediatrika patienter beaktades i kliniska prövningar och studier efter godkännande för försäljning. Säkerhetsprofilen för gadoterinsyra visade inte någon specificitet hos barn, jämfört med vuxna. De flesta reaktioner är gastrointestinala symptom eller tecken på överkänslighet.

Rapportering av misstänkta biverkningar

Det är viktigt att rapportera misstänkta biverkningar efter att läkemedlet godkänts. Det gör det möjligt att kontinuerligt övervaka läkemedlets nyttariskförhållande. Hälso- och sjukvårdspersonal uppmanas att rapportera varje misstänkt biverkning till:

webbplats: www.fimea.fi
 Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet Fimea
 Biverkningsregistret
 PB 55
 00034 FIMEA

4.9 Överdosering

Clariscan kan elimineras med hemodialys. Det finns dock inga belägg för att hemodialys är lämpligt för att förhindra nefrogen systemisk fibros (NSF).

5. FARMAKOLOGISKA EGENSKAPER

5.1 Farmakodynamiska egenskaper

Farmakoterapeutisk grupp: Paramagnetiskt kontrastmedel.
 ATC-kod: V08CA02 (gadoterinsyra)

Substansen har ingen egen farmakodynamisk aktivitet.

Gadoterinsyra är ett paramagnetiskt medel för magnetisk resonanstomografi (MRT). Den kontrastförstärkande effekt medieras av gadoterinsyra som är ett gadoliniumkomplex sammansatt av

gadoliniumoxid och 1,4,7,10-tetraazacyklododekan-N,N',N'',N'''-tetraättiksyra (DOTA), och som finns i Clariscan som megluminsalt.

Den paramagnetiska effekten (relaxiteten) bestäms av effekten på relaxationsiden för spinngitter (T1) – cirka $3,4 \text{ mmol}^{-1} \cdot \text{L} \cdot \text{s}^{-1}$ – och på spinn-spinn relaxationsiden (T2) – cirka $4,27 \text{ mmol}^{-1} \cdot \text{L} \cdot \text{s}^{-1}$.

5.2 Farmakokinetiska egenskaper

Distribution

Clariscan fördelar i extracellularrummet efter injektion.

Distributionsvolymen var ca 18 l, som är ungefär lika med volymen av extracellulär vätska. Gadoterinsyra binder inte till proteiner såsom serumalbumin. Gadoterinsyra utsöndras i mindre grad i bröstmjölk och korsar långsamt placentabariären.

Biotransformation

Inga metaboliter har noterats.

Eliminering

Gadoterinsyra elimineras snabbt (89 % efter 6 timmar, 95 % efter 24 timmar) i oförändrad form via njurarna genom glomerulär filtration. Utsöndring via avföringen är försumbar. Elimineringshalveringstiden uppgår till ca 1,6 timmar hos patienter med normal njurfunktion.

Särdrag hos patienter med nedsatt njurfunktion

Hos patienter med nedsatt njurfunktion var halveringstiden för eliminering förlängd till ca 5 timmar för kreatininclearance mellan 30 och 60 ml/min och cirka 14 timmar för kreatininclearance mellan 10 och 30 ml/min.

5.3 Prekliniska säkerhetsuppgifter

Prekliniska data visade inte några särskilda risker för mänskliga baserat på konventionella studier av säkerhetsfarmakologi, toxicitet vid upprepad dosering, gentoxicitet eller reproduktionotoxicitet.

Djurstudier har visat försumbar (mindre än 1 % av given dos) utsöndringen av gadoterinsyra i modersmjölk.

6. FARMACEUTISKA UPPGIFTER

6.1 Förteckning över hjälpmänne

Meglumin

Tetrahexan (DOTA)

Vatten för injektionsvätskor

6.2 Inkompatibiliteter

Då blandbarhetsstudier saknas skall detta läkemedel inte blandas med andra läkemedel.

6.3 Hållbarhet

3 år.

Flaskor

Kemisk och fysikalisk stabilitet har visats i 48 timmar vid 30°C . Ur mikrobiologisk synpunkt bör produkten användas omedelbart. Om den inte används omedelbart, är förvaringstider och förhållanden under användning användarens ansvar och ska normalt inte vara längre än 24 timmar vid $2-8^\circ\text{C}$, såvida inte hantering skett under kontrollerade och validerade aseptiska förhållanden.

6.4 Särskilda förvaringsanvisningar

Injektionsflaskor/flaskor: Inga särskilda förvaringsanvisningar.
Förfyllda sprutor: Får ej frysas.

6.5 Förpacknings typ och inne håll

Clariscan finns tillgängligt i följande förpackningar:

Injektionsflaskor

Klar injektionsflaska av glas (typ 1), volym 10 ml (fyllda till 5 eller 10 ml) respektive 20 ml (fyllda till 15 eller 20 ml), tillsluten med halobutylgummipropp förseglat med en aluminiumkapsyl försedd med färgad plasttopp. Ytterkartongen innehåller 1 eller 10 injektionsflaskor.

Förfyllda sprutor

Polymerspruta: Poly-cykloolefin, Crystal Clear Polymer (CCP)-spruta av volym 20 ml (fyld till 10, 15, och 20 ml), med kanylskydd och halobutylkolvpropp fäst vid en kolvstång. Etiketten är graderad (per ml). Ytterkartongen innehåller 1 eller 10 förfyllda sprutor.

Flaskor

Klar glasflaska av typ 1, volym 50 ml (fyllda till 50 ml) respektive 100 ml (fyllda till 100 ml), tillsluten med halobutylgummipropp förseglat med en aluminiumkapsyl försedd med färgad plasttopp. Ytterkartongen innehåller 1 eller 10 flaskor.

Polypropenflaska om 50 ml (fyllda till 50 ml) och 100 ml (fyllda till 100 ml), tillsluten med halobutylgummipropp som hålls på plats av ett plastskruvlock, ett övre plastlock och en manipuleringssäker ring. Ytterkartongen innehåller 1 eller 10 flaskor.

Eventuellt kommer inte alla förpackningsstorlekar att marknadsföras.

6.6 Särskilda anvisningar för destruktion och övrig hantering

För engångsbruk.

Injektionsvätskan ska inspekteras visuellt före användning. Endast klara lösningar fria från synliga partiklar ska användas.

Injektionsflaskor och flaskor: Förbered en injektionsspruta med en nål. För flaskor, ta bort plasttoppen. För polypropenflaskor, ta bort plastskruvlock eller övre plastlock. Efter rengöring av proppen med en sudd fuktad med alkohol, punktera proppen med nålen. Dra upp den mängd injektionsvätska som behövs för undersökningen och injicera det intravenöst.

Förfyllda sprutor: Injicera intravenöst den mängd injektionsvätska som behövs för undersökningen.

Överblivet kontrastmedel i injektionsflaska/flaskan, anslutningssläng eller annan engångskomponent till injektionssystemet måste kasseras efter avslutad undersökning.

Den avtagbara spärningsetiketten på sprutorna/injektionsflaskorna/flaskorna ska fästas i patientjournalen för att möjliggöra noggrann dokumentering av vilket gadoliniumkontrastmedel som används. Dosen som används bör också dokumenteras. Om elektroniska patientjournaler används, bör produktens namn, batchnummer och dosen föras in i patientjournalen.

Ej använt läkemedel och avfall ska kasseras enligt gällande anvisningar.

7. INNEHAVARE AV GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

Nycoveien 1-2
P.O. Box 4220 Nydalen
NO-0401 OSLO
Norge

8. NUMMER PÅ GODKÄNNANDE FÖR FÖRSÄLJNING

injektionsvätska, lösning: 34027
injektionsvätska, lösning, förfylld spruta: 34028

9. DATUM FÖR FÖRSTA GODKÄNNANDE/FÖRNYAT GODKÄNNANDE

7.4.2017

10. DATUM FÖR ÖVERSYN AV PRODUKTRESUMÉN

7.5.2024